

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Dinamismul omului de afaceri. — Deutsche Bank și Dresdner Bank. — Situația. — *Cronică:* Rector al Academiei Comerciale Cluj. Contenciosul băncii „Albina” Sibiu. Societatea Națională de Credit Industrial, București. Alegerile pentru camerele de comerț și industrie. Casa și Tipografia „Diafa”, Cluj. — Dividendele ce plătesc băncile pe anul 1928. — Prospect de emisiune.

Dinamismul omului de afaceri.

Progresul omenirii a creiat în dezvoltarea sa continuă concurența acerbă între indivizi. Din această cauză fiecare individ a fost nevoit să se perfecționeze, să se pregătească într-o anumită profesiune, înfruntând cu mai multă ușurință lupta față de semenii săi.

Așa unii au îmbrățișat cariera de salariați, alții aceea a profesiunilor libere și în sfârșit alții s'au îndreptat către comerț și industrie.

Vom arăta în câteva cuvinte situația ce se creează fiecărui individ prin alegerea uneia din aceste cariere, după care ne vom opri la categoria acelor care îmbrățișează comerțul și industria, arătând cum această activitate este cauza principală a progresului continuu al omului de afaceri în special și al omenirii în general.

Fără a ține seama de averea, situația materială sau socială a indivizilor, alegerea unei cariere este problema de care depinde în regulă generală succesul în viață a oricărei persoane.

În această privință credem că oricine posedă o inteligență normală, își va putea alege o profesiune pe care s'o exercite astfel încât să-i asigure un trai bun. Dacă însă pe lângă inteligență mai posedă și alte însușiri alese, desigur că acel individ

se va ridica deasupra nivelului comun al celorlalți semenii ai săi și va fi destinat către profesiunea de conducător, având astfel o situație socială și materială deosebită.

Începând cu profesiunea salariaților distingem două categorii de salariați și anume: salariați publici și salariați privați.

Salariații publici ai administrațiilor publice au desigur o situație relativ bună prin aceea, că se bucură de stabilitate în funcțiune, un salariu constant, concediu fără rețineri pentru odihnă sau boală, pensie pentru bătrânețe sau în caz de moarte pentru soție și copii etc.

Cariera de funcționar public prezintă însă mari inconveniente prin aceea că perspectivele de salarizare au un orizont limitat, precum și faptul că inițiativa individuală — marele factor de progres social — este nu numai mărginită, dar în foarte multe împrejurări împiedecată.

În ce privește însă cariera de funcționar sau chiar de lucrător în întreprinderile private, perspectivele sunt mari. Inițiativa individuală, inteligența și munca cinstită, perseverența și pricepută constituie elementele importante care fac ca indivizii să nu fie limitați nici în funcțiune nici în retribuțiune.

Grație acestor însușiri câți tineri nu au început prin a fi niște simpli ucenici și au ajuns mai târziu mari industriași, câți funcționari de birou nu au ajuns „mâna dreaptă” a patronilor, apoi asociați și la urmă succesorii lor.

Trecând la cariera de liber profesionist, constatăm că această profesiune nu va putea fi îmbrățișată decât de persoanele dotate cu aptitudini speciale și care dispun de mijloacele necesare aco-

peririi cheltuielilor pentru studii în școli superioare și universități în vederea obținerii diplomelor legale.

Liber profesioniștii înzestrați, pe lângă diplomele și practica ce posed, cu aptitudini alese ajung de multeori deputați, miniștri sau demnitari importanți în Stat și au astfel asigurată o situație socială și materială importantă.

Pe lângă acestea, unele profesii libere se pot comercializa sau industrializa. Astfel: inginerii pot fi directori tehnici în societățile industriale; doctorii pot fi directori de spitale și sanatorii, farmaciștii pot exploata exclusiv diferite preparate farmaceutice speciale din care și pot crea chiar averi importante.

Dacă aceste cariere au fost îmbrățișate de cel mai mare număr de indivizi, comerțul și industria a fost un timp însă când era foarte mult ocolită.

Dealtfel în fiecare epocă au fost apreciate anumite profesii.

Așa au avut epocile lor profesionale: militare, bisericesti, științifice, artistice etc.

Ori de câte ori era mai apreciată o anumită carieră era natural să se îndrepte către ea cele mai frumoase inteligențe.

Așa se explică existența genilor în diferitele cariere.

Au fost deci genii clericale, militare, științifice, artistice, etc.

Activitatea omenească este însă într-o evoluție constantă și progresează neîncetat. Grație acestei activități, creațiunile și organizațiunile comerciale a progresat și ele continuu, dând naștere unui debuşeu important, pentru munca omenească.

Prin înmulțirea numărului celor ce au îmbrățișat aceste cariere prin buna lor stare materială, prin progresul științific provocat de această activitate economică, s'au creat și în această carieră genii și eroi ai comerțului, industriei și finanțelor, similari celor militari, științifici etc.

Astfel nu putem considera altfel decât drept genii, pe marii magnați: Carnegie, Regele oșelului; Cornelius Vanderbilt, Regele căilor ferate și al navigațiunii; Henry Ford, Regele automobilelor etc.

După cum Voltaire spune că „Primul care a fost Rege la început a fost de fapt un soldat fericit” tot astfel putem spune și de acești Regi ai oșelului, fe-

rului, navigațiunii etc. că au fost niște ucenici și începători fericiți, prin aceea că au fost dotați cu însușiri alese care i-au scos din rândul lucrătorilor comuni și i-au ridicat pe culmile cele mai înalte.

Domeniul cel mai interesant și cel mai remunerator este desigur comerțul și industria. Atât varietatea, dezvoltarea cât și beneficiile rezultate din această activitate sunt nelimitate.

Nelimitate sunt însă și riscurile și greutățile ce trebuie învinse.

Nicăeri mai mult decât în comerț nu este o mai mare nevoie de forță, de energie, de activitate îndrăznească, precum și de dorința veșnic aprinsă de a acționa cu elan în vederea unui scop urmărit cu toată tenacitatea.

Există o considerabilă diferență psihologică între oamenii de afaceri în genere și celelalte categorii de indivizi-funcționari și liber profesioniști.

Omul de afaceri merge întotdeauna repede și pe drumul cel mai scurt către scopul ce-l urmărește, căutând întotdeauna să realizeze economia maximă de energie și de timp.

El este acela care utilizează în cel mai înalt grad preciziunea în afaceri. Pe el nu-l interesează nici afacerile și nici ideile altora atâta timp cât nu este în legătură cu interesele sale.

Întreaga sa atențiune și energie este concentrată numai în vederea reușitei scopului propus.

Societatea umană care se distribuie și se organizează în cadrele desemnate în decursul secolelor suferă o modificare însemnată în viața afacerilor.

În lupta pentru existență, oamenii de afaceri sunt preocupați în primul rând de succesul lor, de ideea de a învinge fără a fi influențați de cele mai multe-ori de vreun sentiment de milă față de concurenții lor învins. Sentimentul dispăre. Acțiunea devine o necesitate impusă de împrejurări, voința domină caracterul individului, iar inteligența i se subordonează.

În timp ce toate celelalte categorii sociale de indivizi trăesc o viață de cele mai multe-ori fără de prea multe ambițiuni și fără a încerca o schimbare a situațiunii lor, la oamenii de afaceri necesitatea de continuă luptă îi pune în situația de a prospera în continuu.

Omul este de fapt un mic cosmos, un mic univers, care se mișcă, o lume minusculă aflată într-o continuă mișcare, — grație facultăților sale intelectuale și capacității sale în acțiunile ce le desfășoară.

Prin inteligența sa, ființa omenească este desigur Regele creațiunii. Grație calităților sale și energiei desfășurate cu ajutorul facultăților intelectuale, orice încercare ori cât de dificilă ar fi, nu poate fi nerealizabilă pentru individ. Geniul imaginațiunii sale face ca limitele progresului să se îndepărteze cât mai mult.

Const. G. Demetrescu,

Profesor definitiv

Școala Comercială Superioară, Iași.

Deutsche Bank și Dresdner Bank.

Cu ocazia reluării raporturilor noastre economice cu Germania este interesant a se cunoaște forța financiară a acestei țări. Desigur că într'un scurt articol de revistă nu e posibilă o ilustrare mai detaliată a acestei forțe și de aceea m'am mărginit deocamdată numai la două din cele mai mari bănci a acestei țări.

Deși prin revalorizarea monetei germane economia țării a trecut prin crize acute, — datorită în mare parte impozitelor excesive — totuși cererea produselor industriilor germane atât în interior, cât și în exterior, tot mai accentuată în ultimii ani, a avut ca urmare urcarea prețurilor și o îngrămadire a mărfurilor în depozite în vederea beneficiilor viitoare.

Concomitent cu aceasta a avut loc pe de o parte, o cerere tot mai pronunțată de credite bancare, iar pe de altă parte o acumulare de capitaluri în vederea fructificărilor.

E firesc ca în fața unei atare situațiuni băncile comerciale să aibă o activitate foarte întinsă realizând beneficii însemnate.

În fruntea acestor instituțiuni găsim pe Deutsche Bank.

Conștientă că dezvoltarea forțelor productive este în funcțiune de capitaluri, pentru satisfacerea nevoilor crescânde de numerar a industriilor, Deutsche Bank a contractat în anul 1927 un împrumut de 25 mil. de dolari, dela Dillon & Co. New-York pe 5 ani, care sumă apoi a fost distribuită după importanță și necesitate la 172 de firme.

Deutsche Bank prin aceasta a contribuit și ea în mare parte la modernizarea și perfecționarea utilajului industrial, dând totdată de lucru cetățenilor, evitând astfel șomajul.

În același timp a căutat să asigure debușeul produselor industriilor germane, condiționând împrumuturile acordate statelor fără de credite internaționale.

Din aceleași motive Deutsche Bank, fuzionează în 1927 cu Lübecker Privat Bank, iar în anul 1928 cu Hildesheimer Bank, două importante instituțiuni provinciale.

În formidabila sa activitate banca este ajutată de 182 sucursale și 13.856 funcționari.

Pentru ridicarea nivelului funcționarilor, Deutsche Bank a contribuit cu sume importante la crearea și întreținerea de școli de tehnică bancară, de cursuri de stenografie și de limbi străine; precum și a conferințelor cu caracter bancar, iar biroul de studii al băncii face să apară lunar o revistă tratând probleme internaționale pe toate tărâmurile economice-financiare.

Dacă vom studia posturile din bilanțul anului 1927 vom observa că:

Din disponibilitățile ce banca le are la diverse bănci, 85% sunt în valută străină, iar în ceea ce privește avansurile date pe varante acestea sunt deasemenea cu 95% în valută străină.

Amortizările făcute în acest bilanț se cifrează la Reichsmark 1.000.000, iar la imobile 1½ mil.

Cifra totală a impozitelor plătite de bancă în acel an s'au urcat la Rmk. 13,230.160, contribuind astfel cu o sumă importantă la ajutorarea Statului german.

Beneficiul net de Rmk. 25,521.656 la un capital de 150 mil. Rmk. și cu un fond de rezervă de 77,500.000 Rmk. i-a permis să servească pe pe anul 1927 un dividend de 10%.

Deși m'am mărginit în enumerarea a foarte puține date, totuși din ele reese suficient importanța pe care o prezintă Deutsche Bank în viața economică a Germaniei.

Dresdner Bank înființată în anul 1872 la Dresda, mulțumită exemplarei sale organizațiuni, ajunge în curând, deși bancă provincială, un important factor în finanța Germaniei, mutându-și tot deodată sediul la Berlin.

În anii de după războiu, în special după epoca reformei monetare, Dresdner Bank a fost o adeptă credincioasă a dogmei economiei germane de a-și procura banii din țările unde abundă (America, Anglia), și apoi după ce economia țării ar fi suficient îndestulată cu aceste capitaluri, de a le împrumuta mai ales acelor țări a căror viață economică e pendinte de industria germană.

Concludent în această privință e împrumutul român de curând încheiat.

Pentru o deservire cât mai promptă a clientelei sale Dresdner Bank are 80 de sucursale în Germania și 5 Filiale în străinătate dintre cari și

aceea din București, cum și afiliați în toată lumea și în special în cele două Americi și Orientul apropiat.

Capitalul și rezervele băncii ajungând actualmente la Rmk. 130,400.000, cu un beneficiu net pe anul 1927 de peste 13 mil. Rmk., i-a dat posibilitatea distribuirii unui dividend de 10%.

Din bilanțul încheiat pe anul 1927 se constată că banca avea împrumuturi luate sub diferite forme pentru suma de peste 1.700 Rmk. și că la rândul ei a acordat împrumuturi de 1 miliard în cont-curent și 200 mil. Rmk. pentru mărfuri.

Banca n'a neglijat însă nici propaganda culturală, întrucât face să apară în fiecare lună o revistă care tratează toate chestiunile economice cât mai variat.

Putem afirma că prin dezvoltarea continuă pe care o ia această bancă, precum și prin legăturile ei internaționale nu peste mult ea va avea un rol covârșitor în finanța internațională.

Dr. T. Necșa.

Situația.

Sub titlul „Organizația creditului și dreptul”, un consilier fiscal din Budapesta, alarmat de ușurința cu care se tinde în Ungaria actuală la schimbarea radicală a organizațiilor de drept a statului, face unele precizări foarte importante și interesante și anume:

„Dreptul nu este o literă moartă, un paragraf rece, ci scheletul organismului statului și societății. Dreptul este ceva viu, care dă posibilitate organizației de stat și sociale să trăiască și să funcționeze. Baza funcționării organismului este, ca scheletul să fie solid și durabil.

O viață economică mai dezvoltată, târgul financiar, organizația creditului, numai atunci pot funcționa, dacă instituțiile de drept au stabilitate, adică:

Dacă acela, care are de plasat bani este sigur, că condițiile plasamentului nu vor îndura între timp schimbări mari, tot asemenea și acel ce se împrumută trebuie să aibe asigurarea stabilității condițiilor;

Acționarul trebuie să fie ferit de eventualitatea, ca puterea legiuitoare să-i știrbească drepturile câștigate pe baza acțiunii ce o are, iar fiscalul să nu-i ia dividendul prin noi sarcini;

Acel, care cumpără pământ să nu aibe frica în sân, că va fi expropriat sau că urmașii săi legali nu vor putea ajunge ușor în posesiunea integrală a succesiunii;

Cine își plasează capitalul în contracte de arândare, să nu fie expus ca contractul său prin diferite dispozițiuni să devină iluzoriu;

Dacă cineva prin ipotecă își asigură o garanție în aur, să nu fie expus ca acel drept printr'o trăsătură de condei a legislatorului să-i fie șters;

Mai departe creditorul hipotecar trebuie să fie liniștit, că ipoteca nu-i va fi ciuntită prin po-

ziții neîntabulate cu drept de prioritate, și că la valorizarea ipotecei pe cale de licitație judecătorească nu va avea de învins dispozițiuni restrictive cu caracter arbitrar;

Dar de cea mai mare gravitate este însă cazul, când acel, care își bagă banii în ureo întreprindere este expus concurenței creată de stat cu banii contribuabilului, și prin privilegiu și alte favoruri.

Pe lângă cazurile de mai sus, se pot aduna cu cea mai mare ușurință încă altele multe, dacă ele nu ar fi suficiente de a demonstra îndeajuns importanța mare ce o are stabilitatea dreptului în organizarea creditului.

Am ținut de potrivit să public aceste precizări, dat fiind că ele se potrivesc tot atât de bine și situației actuale din țara noastră.

Diferitele provincii au legi diverse. Vecheiului Regat lipsindu-i legile privitoare la proprietățile funciare (cărți funduare), operațiunile de credit hipotecar sunt foarte greoaie. Regimul nostru economic schimbăcios a fost creat mai mult spre a servi interese particulare. Norme precise pentru administrarea serviciilor statului încă nu avem. Cu un cuvânt scheletul vieții noastre de stat nici pe departe nu împlinește condițiunile ce i se cerer.

Guvernul actual a început legiferarea operei de refacere cu toată forța. Intențiunile și principiile de bază a acestei opere sunt absolut sincere, drepte și putem zice în concordanță, cu dezideratele de mai sus. Ca aceste legi — oricât de bune ar fi ele — să capete viață, să dea roade bune, nu-i de ajuns ca numai guvernarea să fie capabilă și bine intenționată. Legile nu le aplică ei, ci mulțimea organelor subalterne ale lor. De felul cum aceștia își pun puterea de muncă în interesul serviciilor lor depinde totul.

Și pe această cale se arată semne de îndreptare.

Doar ne va ajuta Dumnezeu.

*

Preocuparea principală a guvernului este de a reglementa pe baze noi legale aproape întreaga activitate a țării. Aceste legiferări vor da roade abia în viitor și indirect, iar până atunci pulsația vieții nestând pe loc, trebuie să facem față și nevoilor zilnice.

Cele mai ardente probleme sunt:

Asigurarea echilibrului între venitele și cheltuielile statului.

Asigurarea circulației normale a căilor ferate.

Grija ca mijloacele de plată pentru străinătate să fie asigurate.

Mijloace pentru intensificarea producției, cu deosebire a celei agricole, a cărei campanie de lucrări de primăvară se apropie cu pași repezi.

Momentan situația este cam neclară. Se speră însă că cu cele cca 9 miliarde Lei intrași din împrumut se poate face față acestor nevoi.

Guvernul este dator a fi foarte prudent cu atât mai vărtos, că unele ziare din opoziție văd lucrurile cam negru și se alarmează foarte ușor.

București.

Remizier.

CRONICĂ.

Rector al Academiei Comerciale din Cluj a fost confirmat din partea guvernului dl prof. Dr. George Moroianu.

Contenciosul băncii „Albina“ Sibiu. Conducerea contenciosului centralei băncii „Albina“, Sibiu, a fost încredințată, cu ziua de 1 Aprilie a. e., în urma trecerii la pensiuie a dlui Dr. O. Russu, dlui avocat Dr. Mihaiu Veliciu, până acum avocat substituit al băncii.

Societatea Națională de Credit Industrial, București și-a încheiat bilanțul pe 1928, al 5-lea de existență, cu active totale de Lei 3.361,314.333 și la un venit brut de Lei 135,875.968 cu un beneficiu net de Lei 89,665.184.

Poziția principală a activelor sunt Conturile-curente, cu Lei 2,807,851.257; apoi vine Portofoliul de scont Lei 373,158.153, Efecte publice rotund Lei 74,100.000 și Participațiuni industriale Lei 60,639.000. Dintre pasive sunt de relevat, afară de Capitalul social de Lei 500 mil.: Fondurile de rezervă cu rotund Lei 101 mil. și Fondul pentru miea industrie Lei 18,500.000. Depunerile spre fructificare, Bonurile de cassa, Reescontul și Creditorii se cifrează cu Lei 2,593,000.000, din care sumă Lei 1.482 mil. angajamente în străinătate.

Față de anul precedent 1927, beneficiul net, s'a diminuat cu Lei 16 mil. rotund.

Alegerile pentru camerele de comerț și industrie au fost fixate, prin decret regal, pe ziua de 26 Mai a. e. în loc de 10 Mai a. e. Aceasta cu considerare la marile serbări ale Unirii, ce se vor desfășura la 10 Mai a. e. în țara întreagă.

Casa și Tipografia „Viata“, Cluj, a fost achiziționată, precum anunță „Patria“, de „Tipografia Națională“, Cluj, cu prețul de Lei 6,830.000.

În noua casă cumpărată se va muta în curând redacția și administrația ziarului „Patria“, precum și clubul partidului național-țărănesc.

Casa este una din cele mai mari și mai solide din Cluj, iar tipografia una din cele mai moderne și mai mare din țara întreagă.

Ne bucurăm, că ambele au putut fi menținute în mâni românești.

Dividendele

ce plătesc băncile pe anul 1928.

„Albina“ Sibiu	24 ⁰ / ₁₀₀	Lei 120.— net
„Armonia“ Cineul-Mare	20 ⁰ / ₁₀₀	„ 100.— ”
„Auraria“ Abrud	30 ⁰ / ₁₀₀	„ 30.— ”
„Banca Centrală“ Cluj	12 ⁰ / ₁₀₀	„ 25.50 ”
„Banca Națională a României“ București	75 ⁰ / ₁₀₀	„ 375.— ”
„Banca Românească“	16.9 ⁰ / ₁₀₀	„ 84.50 ”
„Banca Poporală“ Dej	14.8 ⁰ / ₁₀₀	„ 37.— ”
„Câmpiana“ Mociu	22 ⁰ / ₁₀₀	„ 44.— ”
„Codreana“ Băsești	10 ⁰ / ₁₀₀	„ 5.— ”
„Cordiana“ Fofeldea	40 ⁰ / ₁₀₀	„ 40.— ”
„Criștiana“ Brad	20 ⁰ / ₁₀₀	„ 100.— ”
„Dacia Traiană“ Sibiu	16 ⁰ / ₁₀₀	„ 32.— ”

„Decebal“ Deva	20 ⁰ / ₁₀₀	Lei 10.— net
„Economul“ Cluj	17 ⁰ / ₁₀₀	„ 17.— ”
„Furnica“ Făgăraș	18 ⁰ / ₁₀₀	„ 90.— ”
„Goronul“ Aiud	18 ⁰ / ₁₀₀	„ 36.— ”
„Grănițerul“ Dobru	16 ⁰ / ₁₀₀	„ 8.— ”
„Mureșiana“ Reghin	16 ⁰ / ₁₀₀	„ 16.— ”
„Nădlăcana“ Nădlac	11.90 ⁰ / ₁₀₀	„ 59.50 ”
„Olteana“ Viștea de jos	16 ⁰ / ₁₀₀	„ 80.— ”
„Poporul“ Săliște	22 ⁰ / ₁₀₀	„ 22.— ”
„Prima Ardeleană“ Cluj	12 ⁰ / ₁₀₀	„ 60.— ”
„Sălăgeana“ Jibou	12 ⁰ / ₁₀₀	„ 60.— ”
„Șercaiana“ Șercaia	20 ⁰ / ₁₀₀	„ 20.— ”
„Silvania“ Șimleul-Silvaniei	14.74 ⁰ / ₁₀₀	„ 73.80 ”
„Vatra“ Cluj	12 ⁰ / ₁₀₀	„ 24.— ”
„Vlădeasa“ Huedin	20 ⁰ / ₁₀₀	„ 40.— ”
„Voileana“ Voila	10 ⁰ / ₁₀₀	„ 50.— ”

„ALBINA“, institut de credit și de econ., Sibiu.

Prospect de emisiune.

În baza hotărârii adunării generale a acționarilor institutului de credit și de economii „ALBINA“, ținută la 9 Martie a. e., în Sibiu, subsemnatul Consiliu de administrație deschide prin aceasta subscripție pentru o nouă emisiune de acțiuni, în scopul sporirii capitalului societății de la Lei 50,000.000— la Lei 100,000.000—.

Noua emisiune se face în următoarele condițiuni:

1. Acționarii vechi au dreptul să opteze, cel mai târziu până la 15 Aprilie 1929, după fiecare acțiune veche à Lei 500— câte o acțiune nouă, cu prețul de Lei 500—, plus o taxă de Lei 50— drept spese de emisiune.

2. Prețul acțiunilor se va vărsa conform § 9 din statute în 3 rate și anume: 30⁰/₁₀₀ = Lei 150— de acțiune la subscripție, plus Lei 50— drept spese de emisiune; 30⁰/₁₀₀ = Lei 150— de acțiune până la 31 Iulie 1929; 40⁰/₁₀₀ = Lei 200— de acțiune până la 31 Octombrie 1929.

Față de acționarii, cari nu vor achita vărsămintele la termen, se vor aplica dispozițiunile § 10 din statute.

3. Acționarii, cari vor face vărsămintele în rate, vor beneficia de 12⁰/₁₀₀ dobândă pentru anul 1929, și vor avea să plătească 15⁰/₁₀₀ după ratele restante; iar acționarii, cari vor vărsa până la 30 Aprilie 1929, valoarea integrală a acțiunilor, vor beneficia de întreg dividendul anului 1929.

4. Acțiunile rămase nesemnate de vechii acționari, se vor pune la dispoziție în rândul întăi vechilor acționari dar și la neacționari în condițiunile, ce le va fixa Consiliul de administrație.

5. Pentru exersarea dreptului de emisiune, trebuie prezentate acțiunile fără coala de cupoane.

6. Ca locuri de subscripție și vărsămintele se designează Centrala Sibiu și Filialele: Brașov, București, Cluj, Dicio-Sânmartin, Lugoj Medtaș, Târgu-Murăș și Timișoara.

7. Pentru anunțare la emisiune se va folosi declarațiunea anexată la prospect.

Sibiu, 15 Martie 1929.

Consiliul de administrație.

„ECONOMIA“

cassă de împrumut și păstrare, societate pe acții în Rupeni (Cohalm).

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Cassei de împrumut și păstrare „ECONOMIA“ societate pe acții, sunt invitați prin aceasta, în conformitate cu §-ul 20 din statute la

a XXVI-a adunare generală ordinară

care se va ține în Cohalm, *Duminecă, 21 Aprilie 1929, la orele 2 p. m.*, în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul Consiliului de administrație și bilanțul anului de gestiune 1928;
2. Raportul Comitetului de cenzori;
3. Distribuirea profitului net realizat;
4. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri culturale;
5. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1929;
6. Intregirea Consiliului de administrație;
7. Intregirea Comitetului de cenzori.

Domnii acționari, care voese a participa la această adunare generală, sunt rugați a depune, în sensul §-ului 22 din statute, acțiunile și eventual plenipotențele cel mult până în 20 Aprilie 1929 la cassa societății. Acțiunile se pot depune cel mult până la 17 Aprilie 1929 la ori-care institut membru la „Solidaritatea“.

Rupeni-(Cohalm), 12 Martie 1929.

Consiliul de administrație.

Activa.		Bilanț la 31 Decembrie 1928.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa în numerar	637.855	—	Capital de acțiuni	1,000.000	—
Cambii	2,712.946	—	Fond de rezervă	501.000	—
„ cu acop. ipot.	3,606.980	—	„ special de rezervă	200.000	—
Împrumut hipotecar	131.150	—	„ de pensuni	184.420	—
„ pe obligațiuni	1,100.129	—	„ cultural	3.550	—
Cont-curent	11,695.310	—	Depuneri spre fructificare	16,873.146	—
Efecte	882.500	—	Reescont	2,331.000	—
Imobile: casele institutului	800.000	—	Creditori	598.906	—
Efectele fondului de pensuni	60.000	—	Dividendă neridicată	19.134	—
Debitori	323.804	—	Dobânzi trans. anticipate	44.598	—
Mobilier	51.144	—	Beneficiu net	246.064	—
	22,001.818	—		22,001.818	—

Debit.		Profit și Pierdere.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese:			Dobânzi și diverse venite	2,598.513	—
după depuneri	1,843.514	—	Denite dela imobile	57.180	—
„ reescont	201.477	—	Dobânzi dela efecte	36.079	—
Spese generale:					
Salarii	205.700	—			
Spese de birou, încălzit, luminat, etc.	135.375	—			
Impozite	59.642	—			
Beneficiu net	246.034	—			
	2,691.772	—		2,691.772	—

Rupeni-(Cohalm), la 31 Decembrie 1928.

Gheorghe Fuciu m. p., dir. executiv, expert-contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Emilian Stoica m. p., președinte. Ioan Balaban m. p. Dionisie Bueur m. p. Gheorghe Pop m. p.
Ioan Bârsan m. p. Sofroniu Roșea m. p. Zacheiu Boreoman m. p.

Am revăzut conturile prezente și le-am aflat în ordine și consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Rupeni-(Cohalm), la 12 Martie 1929.

COMITETUL DE CENSORI:

Radu Ardelea m. p. Ioan Morariu m. p. Ioan Mircea m. p. Gheorghe Boreoman m. p. Ioan Drăghieciu m. p.

„METEOR”, fabrică de eternit, SOCIETATE ANONIMĂ, CLUJ.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății anonime „METEOR”, fabrică de eternit în Cluj, sunt convocați la

Adunarea generală ordinară

pe *Joi, 4 Aprilie 1929, ora 10 a. m.*, în localul Băncii Centrale pentru industrie și comerț s. a. Cluj, Str. Regina Maria No. 1—3, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării;
2. Raportul Consiliului de administrație și raportul Censorilor;
3. Statorirea Bilanțului, a Contului de Profit și Pierdere pe anul 1928 și descărcarea Consiliului de administrație și a Censorilor pentru gestiunea anului 1928;
4. Hotărâre privitor la distribuirea beneficiului net;
5. Alegerea Consiliului de cenzori pe un an.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la adunarea generală, sunt rugați ca în sensul art. 19 din statute, să-și depună acțiunile scrise pe numele lor, respective reversele de acțiuni și documentele de plenipotențe la cassieria societății sau la Banca Centrală pentru industrie și comerț s. a. Cluj, ori la sucursalele acesteia, până la 1 Aprilie 1929.

Cluj, la 18 Martie 1929.

Consiliul de administrație.

Bilanț la 31 Decembrie 1928.

Active.		Bilanț la 31 Decembrie 1928.		Pasive	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa	102.924	—	Capital societar	2,000,000	—
Imobile:			Fond de rezervă	54.133	—
Teren	5.000	—	Rezerva specială pentru creanțe dubioase	68.387	—
Clădiri	1,092.290	—	Fond de pensuni	11.854	—
Mașini, unelte și instalațiuni	998.000	—	Accepte	6,207.980	—
Mobilier, vechiticele și cai	140.600	—	Creditori	15,211.823	—
Materiale prime	508.575	—	Beneficiu transpus din a. 1927	48.424	—
Material de exploatare	152.249	—	Beneficiul net al anului crt.	56.245	—
Fabricate	8,911.691	—			
Debitori	11,747.517	—			
		23,658.846			23,658.846
		23,658.846			23,658.846

Conturi de Ordine.

	Lei	b.		Lei	b.
Garanții	1,300.000	—	Creditori de garanții	1,300.000	—
	1,300.000	—		1,300.000	—

Contul Profit și Pierdere.

Debit		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Dobânzi	2,030.910	—	Beneficiul din 1927	48.424	—
Salare și plăți muncitorești	1,568.377	—	Venit din vânzări de eternit	4,103.402	—
Impozit	318.118	—	Denii la materialul de incoperiat	352.387	—
Cheltuieli generale	436.255	—			
Amortizări	45.883	—			
Beneficiu transpus din anul 1927	48.424	—			
Beneficiul net al anului crt.	56.245	—			
		4,504.213			4,504.213

Cluj, la 31 Decembrie 1928.

Atanasiu Barbon, director.

Pentru contabilitate: Stefan Pénzes.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Ionel Comșa, președinte.

Dr. Octavian Sglimbea.

Adrian Oțoiu.

Dr. Demetriu Kiss.

Dr. Alexandru Dragomir.

Ioan Babeș.

Subsemnații cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele.

Cluj, la 16 Martie 1929.

Victor Pop, președinte.

Coriolan Dămăueș, contabil autorizat.

Paul Teochar, contabil autorizat.

„CASSA DE PĂSTRARE“, s. a., SĂLIȘTE.

CONVOCARE.

Acționarii institutului de credit și economii „CASSA DE PĂSTRARE“, s. a. în Săliște sunt invitați a lua parte la a

XLV-a adunare generală ordinară

care se va ținea *Joi, la 11 Aprilie 1929, ora 9 a. m.*, în sala școlii primare din Săliște.

Ordinea de zi:

După constituirea statutară a adunării, urmează:

1. Raportul Consiliului de Administrație despre gestiunea anului 1928;
2. Raportul Censorilor despre conturile încheiate;
3. Hotărâre asupra conturilor, stabilirea Bilanțului și a Contului „Profit și Pierdere“;
4. Fixarea jetoanelor pentru membrii din Consiliul de Administrație și pentru Censori, pe anul în curs;
5. Darea de seamă a Comisiunii de anchetare și hotărâre asupra propunerilor făcute;
6. Deliberare asupra eventualelor propuneri prezentate în conformitate cu dispozițiunile statutare.

Din ședința Consiliului de Administrație a institutului de credit și economii „Cassa de Păstrare“, s. a., Săliște, ținută la 15 Martie 1929.

(ss) **Dr. Dumitru Borcea**, președinte.

Nota. Acționarii cari voiesc să-și exerceite dreptul de vot în adunare, au a depune acțiunile scrise pe numele lor și trecute în registrele institutului, — cel puțin cu 48 ore înainte de adunare, ori la cassa institutului, — ori la cassa vre-unui alt institut membru al Asociațiunii inst. financiare rom. din A. B. C. și M. „Solidaritatea“.

Active	Contul Bilanț	Pasive	
Cassa în numerar	514.989—	Capital societar	5.000.000—
Eseont	22.416.514—	Fondul de pensiune al funcționarilor	576.489—
Imprumuturi ipotacare	1.637.432—	Depuneri spre fructificare	36.775.577—
Credite de cont curent	9.981.964—	Bănei	1.820.988—
Efecte publice	2.565.414—	Reeseont	22.810.766—
Depunerea și efectele fondului de pensiune	576.489—	Diverse conturi creditoare	2.786—
Casele institutului, Cassa Națională, Casele din Mercurea și Orlat	8.222.300—	Dividende neridicate	51.819—
Mobilier	1.015.162—	Interese tranzitoare anticipate	303.331—
Diverse conturi debitoare	302.868—		
Interese tranzitoare la reeseont și interese restante	1.190.900—		
Edificiul și dependențele fabricii	2.012.225—		
Mobilierul fabricii	264.153—		
Fabricate	2.696.032—		
Semifabricate	4.904.652—		
Mașini	789.300—		
Unelte	768.859—		
Debitorii fabricii	4.689.484—		
Materiale	1.548.013—		
Pierdere	1.245.006—		
	<u>67.341.756—</u>		<u>67.341.756—</u>

Cheltuieli	Contul Profit și Pierdere	Venite	
Interese de depuneri	3.131.618—	Dobânzi dela cambii	1.711.076—
Interese la reeseont	1.024.575—	„ „ impr. ipot.	353.195—
Salare, adaus de scumpete	1.003.909—	„ „ cont-curent	1.006.810—
Spese de administrație și spese generale la fabrică	1.216.588—	„ „ efecte publice	192.877—
Marce de prezență	6.900—	Chirii	64.734—
Impozite	328.991—	Provizione	2.138.883—
	<u>6.712.581—</u>	Pierdere	1.245.006—
			<u>6.712.581—</u>

Săliște, la 31 Decembrie 1928.

Consiliul de administrație.

Subsemnatul Consiliul de censori am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine și în consonanță cu registrele institutului.

Săliște, la 15 Martie 1929.

Consiliul de censori.